

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ**  
**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Вченою радою Харківської  
державної академії культури  
протокол № 5 від 28.10.2024 р.

Введено в дію наказом № 245  
від 28.10.2024 р.

Голова Вченої ради



Василь ШЕЙКО

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ**  
**ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І ЗДОРОВ'Я**  
**ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ**

Харків 2024

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кафедра є базовим структурним підрозділом Харківської державної академії культури (далі - Академія), не випусковою, загальноакадемічною, що здійснює підготовку фахівців з вищою освітою за освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами навчання; проводить навчально-методичну, наукову, організаційну, виховну, спортивно-масову та фізкультурно-оздоровчу діяльність.

Основні напрямки діяльності кафедри - формування різносторіннорозвинутої людини, сучасного світогляду та світосприйняття у студентів зорового способу життя, гуманізація педагогічного процесу, згідно з якими здоровий образ життя розглядається як єдність фізичного, культурного, психічного та духовного стану.

1.2. До складу кафедри входить вісім науково- педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, три з них мають науковий ступінь- кандидат наук та вчене звання – доцент, п'ять – спеціальні спортивні звання – Майстер спорту з видів спорту.

1.3. Кафедра створюється за рішення Вченої ради Академії. Положення про кафедру, а також зміни і доповнення до нього, розглядаються і затверджуються Вченою радою Академії і вводяться у дію наказом ректора Академії.

У своїй діяльності кафедра керується Конституцією України, Законами України: «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативними документами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо освітньої галузі; наказами та розпорядженнями Міністерства культури України; іншими законодавчими та нормативно-правовими актами з питань освіти; правилами і нормами з охорони і безпеки праці, протипожежної безпеки; Статутом Академії, Колективним договором Академії, наказами ректора, що регулюють освітню діяльність та Положенням про кафедру.

1.4. Робота кафедри ґрунтується на принципах науковості, саморозвитку, гуманізму, демократизму, наступності, персональної і колективної відповідальності; організується і здійснюється на підставі перспективних планів та відповідно до плану роботи кафедри на навчальний рік за всіма видами освітньої діяльності. Обговорення ходу виконання планів роботи та інших питань діяльності кафедри здійснюється на засіданні кафедри, яке проводиться не менше одного разу на місяць.

1.5. До складу кафедри входять доценти, старші викладачі, викладачі та навчально - допоміжний персонал.

1.6. Безпосереднім керівником кафедри є завідувач кафедри з фаховою освітою за спеціальністю «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ», який організовує її роботу і несе відповідальність за результати її діяльності в повному обсязі. Завідувач кафедри обирається на конкурсній основі.

1.7. На засідання кафедри можуть запрошуватись, з правом дорадчого голосу, представники інших кафедр Академії або інших закладів вищої освіти.

1.8. Засідання кафедри уповноважене ухвалювати рішення за умови присутності на ньому не менш ніж двох третин працівників кафедри. Рішення ухвалюється простою більшістю голосів присутніх членів кафедри. Протокол

засідання веде секретар кафедри.

1.8. При проведенні конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників за результатами розгляду і обговорення професійних якостей по кожній кандидатурі, яка бере участь у конкурсі, кафедра відкритим голосуванням затверджує висновок. Рішення кафедри з цього питання вважається дійсним, якщо у голосуванні взяли участь не менше двох третин із складу трудового колективу кафедри і за нього проголосували більше половини осіб, які брали участь у голосуванні.

1.9. Позачергове засідання кафедри може бути скликано за ініціативою не менше двох третин усіх працівників кафедри або за рішенням завідувача кафедри.

1.10. Документація кафедри з кадрових та виробничих питань, змісту і методів проведення освітньо-виховного процесу, науково-дослідної роботи тощо оформлюється згідно з інструкцією з діловодства.

1.11. Припинення діяльності кафедри здійснюється шляхом її ліквідації або реорганізації наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Академії. При реорганізації уся документація кафедри з основних видів діяльності має бути своєчасно передана на збереження правонаступнику, а під час ліквідації - до архіву Академії.

1.12. Контроль за діяльністю кафедри здійснює декан факультету.

## **2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ**

2.1. Головною метою кафедри є забезпечення викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін «Фізичне виховання», «Гімнастика», «Антропологія», «Цивільний захист»; здійснення наукової, навчальної, інноваційної, методичної, виховної, спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи у відповідності до стандартів вищої освіти.

На кафедрі можуть застосовуватися різні форми навчання: традиційна (загальний курс фізичного виховання) та секційна (робота спортивних секцій).

2.2. Основними завданнями кафедри є:

- формування в студентської молоді основ теоретичних знань, практичних і методичних здібностей (умінь і навичок) з фізичного виховання, фізичної реабілітації, спортивно-масової роботи як компонентів їх повноцінної, гармонічної та безпечної життєдіяльності;
- набрання студентською молоддю досвіду в застосуванні здобутих цінностей впродовж життя в особистій, навчальній, професійній діяльності, в побуті і в сім'ї;
- забезпечення студентської молоді належного рівня розвитку показників їх функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності;
- сприйняття розвитку професійних, професійно-прикладних та світоглядних якостей студентів;
- підготовка та участь студентів у різноманітних заходах Академії, міста, області, країни.

- формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання; розвиток в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності;
- формування збірних команд академії з видів спорту для участі у змаганнях різного рівня.

### **3. ФУНКЦІЇ КАФЕДРИ**

#### **3 навчальної роботи:**

3.1. Проведення на сучасному рівні освітнього процесу за всіма формами навчання відповідно до законодавчої бази України, затверджених робочих навчальних планів і графіків освітнього процесу.

3.1. Організація педагогічного кураторства науково-педагогічного складу кафедри щодо опанування дистанційними технологіями та платформами навчання. Здійснення комплексного науково-методичного забезпечення навчальних дисциплін кафедри: підготовка навчальних та робочих програм дисциплін, навчальних посібників, розробка навчально- методичних матеріалів щодо проведення усіх видів навчальних занять і самостійної роботи здобувачів освіти.

3.2. Впровадження в освітній процес Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та рейтингового оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти.

3.3. Здійснення постійного контролю якості навчання студентів із дисциплін кафедри, аналіз результатів поточного та підсумкового контролів, забезпечення умов для якісного їх проведення.

3.4. Організація та контроль самостійної роботи здобувачів освіти.

3.5. Впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності.

3.6. Розроблення та застосування засобів діагностики результатів навчання (тестові завдання, контрольні нормативи фізичних показників, державне тестування з фізичної підготовки тощо).

3.7. Створення умов для широкого вибору студентами засобів фізичного виховання для навчання та участі в спортивних заходах, які відповідали б їх запитам, інтересам, стану здоров'я, фізичній і технічній підготовленості, спортивній кваліфікації.

3.8. Організація у вищому навчальному закладі спортивних заходів (спартакіад, змагань, спортивних свят).

#### **3 науково-методичної роботи:**

3.9. Розробка та вдосконалення переліку компетентностей для підготовки здобувачів вищої освіти.

3.10. Розробка, узгодження та затвердження робочих навчальних програм дисциплін, розробка методичних рекомендацій, посібників з фізичного

виховання, фізичної реабілітації, спортивного виховання, масового спорту студентів, критеріїв оцінювання рівня фізичної підготовки здобувачів освіти.

3.11. Організація творчого співробітництва з закладами вищої освіти України, інших держав з метою удосконалення діяльності кафедри.

3.12. Підготовка підручників, навчальних посібників, інших навчально-методичних матеріалів відповідно до поточних та перспективних планів кафедри.

3.13. Планування заходів щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

### **3 наукової та інноваційної роботи:**

3.14. Проведення науково-дослідної роботи (НДР) з теоретичних, науково-методичних та інших проблем за профілем кафедри та з проблем педагогіки вищої школи.

3.15. Обговорення та впровадження результатів НДР у практичну діяльність та в освітній процес, видача рекомендацій для їх публікації, залучення до наукових досліджень студентів, організація їх участі в конференціях, змаганнях, спартакіадах, олімпіадах що проводяться Академією або іншими закладами вищої освіти.

3.16. Координація взаємодії з іншими кафедрами та науковими підрозділами Академії.

3.17. Забезпечення підготовки та видання наукових публікацій (статті, доповіді тощо).

3.18. Проведення наукових досліджень спрямованих на вдосконалення фізичного виховання студентів, навчання спортивного активу.

3.19. Участь викладачів у спортивних заходах міста та міжвузівських змаганнях.

### **3 організаційної роботи:**

3.21. Розгляд індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників кафедри; вивчення, узагальнення та розповсюдження кращого досвіду роботи.

3.22. Сприяння у проходженні стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у відповідності до Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри згідно чинних вимог.

3.23. Проведення організаційної та індивідуальної роботи з науково-педагогічними працівниками кафедри, здобувачами освіти, спрямованої на їх активну участь в освітньому процесі, на розвиток професійної культури, дотримання етичних норм, правил внутрішнього розпорядку Академії, забезпечення атмосфери вимогливості, доброзичливості та взаємної поваги у стосунках між працівниками, викладачами і здобувачами освіти.

3.24. Встановлення наукових зв'язків зі спортивно-масової роботи з закладами вищої освіти, профільними організаціями, установами.

3.25. Здійснення контролю за проведенням науково-педагогічними

працівниками кафедри навчальних занять, практик тощо.

3.26. Участь в організації та проведенні вступної кампанії.

3.27. Проведення профорієнтаційної роботи з метою залучення абітурієнтів на навчання за спеціалізацією кафедри.

3.28. Організація і супроводження веб-сторінки кафедри на сайті Академії.

3.29. Висвітлення результатів діяльності кафедри на інформаційних стендах, у соціальних мережах і в засобах масової інформації.

3.30. Забезпечення виконання рішень Вченої ради Академії, розпоряджень та доручень керівництва Академії.

### **3 виховної роботи:**

3.31. Здійснення комплексу заходів, спрямованих на виховання високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України в умовах розвитку української державності.

3.32. Розроблення, затвердження та виконання планів виховної роботи, зокрема, проведення виховних заходів в гуртожитках та вдосконалення освітньо-виховного процесу в Академії

3.33. Організація і проведення разом із громадськими організаціями та органами студентського самоврядування виховної роботи серед здобувачів освіти. Проведення заходів щодо підвищення духовного та культурно-освітнього рівня студентської молоді.

3.34. Розробка та проведення заходів щодо ствердження в студентському середовищі здорового способу життя.

3.35. Проведення заходів щодо дотримання здобувачами освіти законодавства України, морально-етичних норм поведінки як в Академії, так і за її межами, дбайливого ставлення до майна Академії.

3.36. Планування та організація заходів щодо соціально-психологічної адаптації в Академії першокурсників, підтримання зв'язків із батьками здобувачів освіти.

3.37. Організація забезпечення участі здобувачів освіти студентів в загальноакадемічних творчих та спортивних заходах.

### **3 міжнародної діяльності:**

3.38. Вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за профілем кафедри та використання його в освітньому процесі.

3.39. Проведення самоаналізу діяльності кафедри.

## **4. ПРАВА І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ**

4.1. Кафедра для вирішення поставлених перед нею завдань має право:

- на академічну свободу, що реалізується в інтересах особистості, суспільства;
- на академічну мобільність для провадження професійної діяльності;
- обрати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість

освітнього процесу;

- брати участь в управлінні Академією, у тому числі обирати з числа науково-педагогічних працівників кафедри представників до вищого органу громадського самоврядування та Вченої ради Академії;
- самостійно приймати рішення і здійснювати дії, що не суперечать чинному законодавству і не порушують вимог діючих нормативних документів та Статуту Академії;
- взаємодіяти з усіма структурними підрозділами Академії при реалізації своїх функцій;
- проводити в установленому порядку семінари, спортивні та організаційні заходи в межах освітньо-виховної та наукової роботи;
- здійснювати контроль за всіма заходами, що проводяться науково-викладацьким складом кафедри;
- заслуховувати звіти і давати оцінку результатам роботи працівників кафедри;
- вносити пропозиції керівництву Академії щодо структури і штатної чисельності кафедри.

**4.2.** Кафедра відповідає за:

- Викладання на високому науково-теоретичному методичному рівні закріплених навчальних дисциплін
  - своєчасне і якісне програмно-методичне забезпечення закріплених дисциплін;
  - якісне і повне-виконання вимог робочих навчальних планів і програм дисциплін;
  - рівень професійних компетентностей, набутих здобувачами вищої освіти в процесі навчання;
  - якість виконання запланованих освітньо-виховних, творчих і наукових заходів;
  - своєчасність і об'єктивність наданої інформації про свою діяльність.
- Відповідальність кожного працівника кафедри є індивідуальною, залежить від покладених на нього посадових обов'язків і визначається посадовою інструкцією та Правилами внутрішнього трудового розпорядку Академії.

## **4. СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО**

**5.1.** Структура кафедри і її штати затверджуються ректором Академії.

**4.2.** Кафедра у своїй структурі може мати приміщення для зберігання спортивного обладнання та іншого необхідного майна для забезпечення освітньої діяльності. Кафедра відповідає за належний стан спортивного та тренажерного залів, роздягалень та складських приміщень за їх цільове використання.

**4.3.** Керівник кафедри повинен мати науковий ступінь та/або вчене (спеціальне) звання відповідно до профілю кафедри. Керівник кафедри обирається за конкурсом таємним голосуванням Вченою радою Академії строком на п'ять років з урахуванням пропозицій трудового колективу кафедри та факультету. Ректор Академії укладає з керівником кафедри контракт.

Керівництво кафедрою здійснює завідувач кафедри, який не може перебувати на посаді більш як два строки.

#### 4.4. Завідувач кафедри:

- розробляє стратегію розвитку діяльності кафедри;
- забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін;
- здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною, творчою, науковою та виховною діяльністю викладачів, виконання всіх видів навчальних занять на кафедрі за всіма формами навчання;
- здійснює аналіз успішності здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін кафедри і не менше двох разів на семестр обговорює це питання на засіданнях кафедри;
- створює умови для формування у здобувачів освіти професійних компетентностей;
- формує пропозиції щодо поліпшення освітнього процесу за профілем кафедри;
- забезпечує розробку, моніторинг якості та удосконалення освітніх програм та навчальних планів;
- 
- затверджує плани роботи кафедри та індивідуальні плани роботи викладачів кафедри, інші документи за компетенцією кафедри; здійснює розподіл педагогічного навантаження та визначає функціональні обов'язки між працівниками кафедри, контролює своєчасність та якість їх виконання;
- забезпечує впровадження інноваційних технологій в освітній процес, проведення поточного та підсумкового контролю, організовує їх аналіз на засіданнях кафедри;
- організовує вивчення та впровадження кращого досвіду роботи викладачів кафедри, забезпечує навчальну та методичну допомогу викладачам кафедри;
- планує підготовку науково-педагогічних, наукових кадрів та підвищення кваліфікації працівників кафедри;
- контролює виконання особами, які навчаються і працівниками кафедри, правил з охорони праці та протипожежної безпеки;
- бере участь у роботі органів управління Академії;
- вносить в установленому порядку подання керівництву Академії щодо прийому на роботу, переміщення та звільнення працівників кафедри, їх заохочення, та притягнення до дисциплінарної відповідальності;
- вносить пропозиції щодо створення необхідних умов для проведення освітньо-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту і науково-дослідного процесу;
- відповідає за своєчасне і якісне виконання функціональних обов'язків співробітниками кафедри;
- завідувач кафедри може бути звільнений із займаної посади ректором Академії за умови порушення Статуту Академії, на підставі рішення Вченої ради або невиконання умов контракту.



## 5. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

Виконуючи свої функції, кафедра взаємодіє з:

- іншими кафедрами Академії - з питань освітньо-виховного процесу, обміну досвідом, здійснення міжфакультетських наукових досліджень, спільних виховних, спортивно-масових та інших заходів;
- Іншими структурними підрозділами та службами Академії (центри, відділення, навчальні лабораторії, тощо).

Кафедра взаємодіє та регулює свої відносини з іншими підрозділами згідно з організаційно-розпорядчими, нормативними документами ректорату та Статутом Академії.

У взаємовідносинах із підрозділами кафедра одержує та надає інформацію, передбачену регламентом роботи кафедри та графіком виконання постійних доручень.

## 7. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ

- Положення розглядає та затверджує Вчена рада Академії.
- Положення вводиться в дію наказом ректора Академії.
- Зміни та доповнення до Положення розглядає і затверджує Вчена рада Академії. Зміни та доповнення до Положення вводяться в дію наказом ректора Академії.

Завідувач кафедри  
фізичної культури  
і здоров'я



Наталія ЦИГАНОВСЬКА

Декан факультету  
хореографічного  
мистецтва



Ірина МОСТОВА